

Περιεχόμενα

1. ΜΕ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΕΦΑΠΑΞ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΑ	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ 15/11/2023 σελ.4
2. ΣΥΓΚΡΑΤΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	ΤΑ ΝΕΑ 15/11/2023 σελ.17,31
3. ΔΝΤ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΓΙΑ ΜΙΣΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ	ΕΣΤΙΑ 15/11/2023 σελ.2
4. ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 15/11/2023 σελ.21,23
5. ΓΕΡΝΑΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΘΑ ΜΕΙΩΘΕΙ ΕΩΣ ΚΑΙ...	ΤΥΠΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ 14/11/2023 σελ.1,4

1. ΜΕ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΕΦΑΠΑΞ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΑ

Μέσο: . . . . . ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/11/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/11/2023

Σελίδα: 4

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ | ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ηλικιακά όρια για λήψη εφάπαξ ή επικουρικής από τα ΤΕΑ

Ποιες δικλίδες καθιερώνει στον β' πυλώνα το μίνι ασφαλιστικό

Ηλικιακά όρια για τη λήψη εφάπαξ ή σύνταξης από τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ) καθιερώνει το μίνι ασφαλιστικό που πρόκειται εντός των επόμενων ημερών να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το υπουργείο Εργασίας.

Του Βασίλη Αγγελόπουλου
vaggelopoulos@naftemporiki.gr

ΜΕ ΣΤΟΧΟ να περιοριστούν τα φαινόμενα κακής χρήσης ή ακόμα και εκμετάλλευσης του β' πυλώνα κοινωνικής ασφάλισης, θα υπάρχει όριο το 62ο έτος ηλικίας για να χορηγείται η παροχή (εφάπαξ ή επικουρική σύνταξη) στον δικαιούχο. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως θα είναι να πληρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης της κύριας σύνταξης και να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία απονομής της, ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί και η ανάλογη παροχή από τα ΤΕΑ.

Σε διαφορετική περίπτωση, το ανώτερο ηλικιακό όριο θα μετατοπίζεται στα 67 έτη, που είναι το γενικό όριο συνταξιοδότησης. Την ίδια στιγμή, θα παρέχεται η δυνατότητα, υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις, να μπορεί ο ασφαλισμένος να κάνει χρήση του οφέλους που προκύπτει από το ΤΕΑ, ακόμα και σε μικρότερη ηλικία. Όμως το ιδιότυπο πλαφόν που αναμένεται να θεσμοθετηθεί θα είναι το 55ο έτος ηλικίας. Κάτω από αυτό το όριο δεν θα επιτρέπεται η αξιοποίηση της παροχής του ΤΕΑ. Παράλληλα, ακόμα και στο 55ο έτος, για να μπορεί ο ενδιαφερόμενος να λάβει το εφάπαξ ή την επικουρική σύνταξη που του αναλογεί, θα πρέπει να έχει σημαντικό χρόνο ασφάλισης στο ΤΕΑ, ενδεχόμενα πάνω από 20 έτη.

Την ίδια στιγμή, σε σχέση με τα ομαδικά ασφαλιστήρια που επίσης βρίσκονται σε φάση προσαρμογής, καθώς υπάγονται στον ίδιο πυλώνα ασφάλισης, άρα και μεταρρύθμισης, θα υπάρξει εξισορρόπηση με τα ΤΕΑ σε σχέση με τη φορολόγηση και με το πλαφόν που πρόκειται να θεσμοθετηθούν.

Αυτό σημαίνει ότι το καθεστώς φορολόγησης της παροχής που εμπεριέχεται στη μεταρρύθμιση της επαγγελματικής ασφάλισης θα δι-

SHUTTERSTOCK

Αντίστροφα μετρά ο χρόνος για τη θέση σε διαβούλευση του μίνι ασφαλιστικού ν/σχ.

Αφορολόγητο για «εθελοντές»

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ διατηρείται το σκέλος των μηνιαίων εισφορών που θα καταβάλλονται για όσους επιθυμούν προαιρετικά να ενταχθούν σε ΤΕΑ. Όμως και εκεί θα υπάρξει πλαφόν που θα ισούται στον μέγιστο βαθμό με το 20% των ετησίων ακαθάριστων αποδοκών του ασφαλισμένου ή με 15.000 ευρώ. Το ποσό αυτό θα αναπροσαρμόζεται ετησίως, με βάση το ποσοστό του πληθωρισμού του προηγούμενου έτους. Με τον τρόπο αυτό, εκτιμάται ότι θα εξαλειφθούν φαινόμενα ασφαλισμένων που έως τώρα επέλεγαν να τοποθετούν στα ΤΕΑ ένα πολύ μεγαλύτερο ετήσιο ποσό (π.χ. έως 50.000 ευρώ), με σκοπό να λάβουν στο μέλλον το αντίστοιχο εφάπαξ που δικαιούνται, αλλά αφορολόγητο.

62
ΕΤΩΝ

αν πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις θα πρέπει να είναι ο ασφαλισμένος σε ΤΕΑ προκειμένου να λάβει εφάπαξ ή επικουρική

είπει χωρίς μετατροπές και τα ομαδικά ασφαλιστήρια. Αντίστοιχα, ανάλογο πεδίο ισορροπίας θα εφαρμοστεί και για τη δημιουργία πλαφόν, πάνω από το οποίο δεν θα επιτρέπεται να κατατίθενται ποσά για να ενταχθούν στον β' πυλώνα ασφάλισης.

Κλιμακωτή φορολόγηση
Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τις αρχικές προθέσεις του υπουργ-

γείου Εργασίας, η φορολόγηση που θα τεθεί σε εφαρμογή θα είναι κλιμακωτή. Εάν πρόκειται ο δικαιούχος να λάβει εφάπαξ, τότε η φορολόγηση θα είναι διπλάσια σε σχέση με εκείνη που θα ισχύει εάν πρόκειται για λήψη επικουρικής σύνταξης.

Έτσι, για έως πέντε έτη ασφάλισης, εάν πρόκειται να χορηγηθεί εφάπαξ παροχή, η φορολόγηση θα είναι 20% και 10% για χορήγηση επικουρικής σύνταξης. Από έξι έως 15 έτη ασφάλισης, οι κλίμακες φορολόγησης θα διαμορφώνονται σε 15% για το εφάπαξ και 7,5% για τη σύνταξη.

Από 16 έως 25 έτη ασφάλισης, οι αντίστοιχες κλίμακες θα είναι ακόμα πιο χαμηλές, δηλαδή 10% για εφάπαξ και 5% για επικουρική σύνταξη. Τελευταία κλίμακα είναι και περισσότερα από 26 έτη ασφάλισης. Σε αυτή την περίπτωση, η φορολόγηση θα είναι 5% για εφάπαξ και μόλις 2,5% για επικουρική σύνταξη.

[SID:21179160]

>20

έτη ασφάλισης θα πρέπει ενδεχομένως να έχει ο ασφαλισμένος ενός ΤΕΑ για να λάβει εφάπαξ ή επικουρική στο 55ο έτος της ηλικίας του.

2. ΣΥΓΚΡΑΤΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/11/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/11/2023

Σελίδα: 17

ΔΑΝΤ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
Συγκράτηση
συντάξεων και
μισθών στο Δημόσιο
ΣΕΛ. 31

ΔΝΤ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Σύσταση για συγκράτηση μισθών και συντάξεων στο Δημόσιο

Να αυξηθούν οι δαπάνες για την υγεία, την εκπαίδευση, τη στήριξη ευάλωτων
 ■ Κίνδυνοι από άνοδο τιμών ακινήτων, επιτοκίων, πληθωρισμού και από κλιματική αλλαγή

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

«Σωστό μείγμα πολιτικών» σε τρεις βασικούς πυλώνες συνέστησε χθες ο επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ για την Ελλάδα Γουγκ Σικ Κανγκ μιλώντας διαδικτυακά σε δημοσιογράφους με αφορμή την ολοκλήρωση της αποστολής του ΔΝΤ στην Ελλάδα. Το ΔΝΤ θεωρεί τους μισθούς και τις συντάξεις του Δημοσίου υψηλούς, προτείνει πλεονάσματα 2%, βλέπει πληθωριστικούς κινδύνους, καθώς και πιθανούς κινδύνους λόγω των επιτοκίων.

«Οι οικονομικές προοπτικές της Ελλάδας έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Αναμένουμε ότι η οικονομία θα συνεχίσει να αναπτύσσεται εύρωστα φέτος και το επόμενο έτος κατά 2,5% και 2% αντίστοιχα» δήλωσε στην αρχή της διαδικτυακής συνέντευξης Τύπου ο Γ.Σ. Κανγκ. Όμως, όπως αναφέρεται στη δήλωση του ΔΝΤ, η οικονομία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές προκλήσεις εν μέσω της σημαντικής σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής, του επίμονου δομικού πληθωρισμού και της αύξησης των τιμών των ακινήτων, ενώ οι διαρθρωτικές ανισοροπίες που προκύπτουν από τη χαμηλή αποταμίευση των νοικοκυριών, το ακόμη χαμηλό επίπεδο επενδύσεων και τις κλιματικές αλλαγές επηρεάζουν τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης.

Προβλέψεις

Όπως επισημαίνεται, εξαιτίας των αρνητικών δημογραφικών προοπτικών, της λήξης του Next Generation EU (NGEU) το 2026 και της χαμηλής δυναμικής ανάπτυξης, η ανάπτυξη θα μετριαστεί στο 1,25% μεσοπρόθεσμα, ενώ ο πληθωρισμός θα παραμένει σε υψηλά επίπεδα και αναμένεται να μειωθεί στο 2% στο τέλος του 2025 καθώς οι πιέσεις στον δομικό πληθωρισμό θα μειωθούν σταδιακά παρά τη συνεχή ομαλοποίηση στις τιμές τροφίμων και ενέργειας. Το ΔΝΤ βλέπει πληθωριστικούς κινδύνους σε περίπτωση κλιμάκωσης του πολέμου στην Ουκρανία και της σύγκρουσης στην Μέση Ανατολή, καθώς μπορεί να προκληθεί αύξηση στις τιμές ενέργειας και τροφίμων, αλλά σε περίπτωση σοκ λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων.

Σχετικά με τα δημόσια οικονομικά ο Γ.Σ. Κανγκ σημείωσε ότι «το δημόσιο χρέος προς ΑΕΠ έχει μειωθεί κάτω από το προ πανδημίας επίπεδο

και οι κίνδυνοι χρηματοδότησης του χρέους περιορίζονται μεσοπρόθεσμα λόγω της ευνοϊκής δομής του χρέους». Όμως, συνέστησε «συνεχιζόμενη δημοσιονομική εξυγίανση με το πρωτογενές πλεόνασμα να αυξάνεται στο 2,1% του ΑΕΠ το 2024 και να διατηρείται περίπου στο 2% του ΑΕΠ μεσοπρόθεσμα για την επίτευξη καλής ισορροπίας μεταξύ της διασφάλισης της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους και της προώθησης περισσότερο βιώσιμης, πιο πράσινης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης».

Τόνισε μάλιστα ότι ενόψει της λήξης της περιόδου χάρτης για το χρέος (το 2032) είναι σημαντική η διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων στο 2% του ΑΕΠ.

Το ΔΝΤ συστήνει επίσης συγκράτηση στις δαπάνες, ειδικά όσον αφορά τους μισθούς και τις συντάξεις του δημοσίου τομέα, τις οποίες θεωρεί ότι «εξακολουθούν να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα σε σύγκριση με άλλες χώρες». Όμως, το ΔΝΤ ενθαρρύνει να διατηρηθούν ή και να αυξηθούν οι δαπάνες σε στοχευμένες κοινωνικές μεταβιβάσεις, υγεία και εκπαίδευση.

Τραπεζικό σύστημα

Όσον αφορά το χρηματοπιστωτικό σύστημα ο Γ.Σ. Κανγκ δήλωσε ότι

► Η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές προκλήσεις εν μέσω της σημαντικής σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής, του επίμονου δομικού πληθωρισμού καθώς και της αύξησης των τιμών, τονίζει το ΔΝΤ

«παρέμεινε ανθεκτικό με τη βελτίωση των ισολογισμών των τραπεζών. Η ποιότητα του ενεργητικού έχει βελτιωθεί με τη συνεχιζόμενη μείωση των δεικτών των μη εξυπηρετούμενων δανείων, υπάρχει άφθονη ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα και το τραπεζικό κεφάλαιο έχει ενισχυθεί με την αύξηση των τραπεζικών κερδών». Όμως, συνέστησε ότι «καθώς βρισκόμαστε σε ένα περιβάλλον υψηλότερων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα επιτοκίων, τυχόν πιθανοί κίνδυνοι που σχετίζονται με τα επιτόκια, τη ρευστότητα και τα πιστωτικά ανοίγματα θα πρέπει να συνεχίσουν να παρακολουθούνται στενά. Ταυτόχρονα, βλέπουμε την ανάγκη ενίσχυσης των εργαλείων μακροπροληπτικής εποπτείας και ενεργητικής χρήσης τους για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας έναντι των αναδυόμενων κινδύνων». Μάλιστα, αναφέρθηκε συγκεκριμένα σε συστάσεις προς την Τράπεζα της Ελλάδος, «Συνιστούμε στην Τράπεζα της Ελλάδος να ενεργοποιήσει ένα θετικό ουδέτερο αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα (buffer) και να εισαγάγει μέτρα βασισμένα στους δανειολήπτες στεγαστικών δανείων, όπως ανώτατα όρια αναλογίας δανείου προς την αξία και ανώτατα όρια αναλογίας εξυπηρέτησης του χρέους προς το εισόδημα για ενίσχυση της ανθεκτικότητας των νοικοκυριών και για να περιοριστούν οι ευαλωτότητες του τραπεζικού συστήματος έναντι αναδυόμενων κινδύνων στο μέλλον». Όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα του ΔΝΤ, η αντικατάσταση του TLTRO με ακριβότερη χρηματοδότηση από την αγορά μπορεί να δημιουργήσει προκλήσεις. Συνέστησε προληπτική διαχείριση των πιστωτικών κινδύνων για να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες διατηρούν άνετα κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας, προτείνοντας, μάλιστα, να χρησιμοποιηθούν τα προσωρινά αυξημένα κέρδη για τη δημιουργία buffers.

Επίσης συνέστησε συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, δίνοντας έμφαση στον περαιτέρω εξορθολογισμό των κανονισμών για τη διευκόλυνση της εισόδου και της εξόδου επιχειρήσεων, μεγαλύτερη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό από νέους, γυναίκες και ηλικιωμένους και ενίσχυση των μεταρρυθμίσεων του δικαστικού συστήματος και των εξωδικαστικών διαδικασιών.

ΕΥΡΩΚΙΝΗΣΗ

3. ΔΝΤ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΓΙΑ ΜΙΣΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: . . . . . ΕΣΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/11/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/11/2023

Σελίδα: 2

ΔΝΤ: Δαπάνες για επενδύσεις, και όχι για μισθούς και συντάξεις

Οι δαπάνες θα πρέπει να κατευθύνονται στις επενδύσεις (ψηφιακή και πράσινη μετάβαση) και όχι σε αυξήσεις μισθών και συντάξεων, συνιστά σέ έκθεσή του τό Διεθνές Νομισματικό Ταμείο μετά την επίσκεψη κλιμακίου του στην Αθήνα. Όπως σημειώνει η Κυβέρνηση, θα πρέπει να αντισταθεί στις πιέσεις για δαπάνες σε τομείς όπως οι μισθοί του δημοσίου τομέως και οι συντάξεις, που όπως σημειώνεται είναι υψηλές για τα ελληνικά δεδομένα. Αντιθέτως, θα πρέπει να στρέψει τις δαπάνες σε επενδύσεις, όπως στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Όμως, οι προσπάθειες για ένα ισχυρότερο κοινωνικό δίκτυ ασφαλείας, όπως για παράδειγμα μέσω ενός ενιαίου portal για τα επιδόματα, κερδίζουν την έγκριση του Ταμείου. Θετικό είναι τό Ταμείο και για τις προσπάθειες ενίσχυσης των ψηφιακών συναλλαγών και την εκλογίκευση των φορολογικών κινήτρων.

Τό ΔΝΤ τονίζει ότι οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξεως επιβαρύνονται από τις διαρθρωτικές ανισορροπίες που προκύπτουν από τις χαμηλές αποταμιεύσεις των νοικοκυριών και τό ακόμη χαμηλό επίπεδο επενδύσεων, καθώς και εξ αιτίας των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

«Η επίτευξη υψηλότερης και πιο πράσινης ανάπτυξης και ή διασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας με παράλληλη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας απαιτεί τό σωστό μείγμα πολιτικών μέ στόχοτή συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης με τρόπο φιλικό πρός την ανάπτυξη, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων υπέρ της ανάπτυξης» σημειώνει τό ΔΝΤ.

4. ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/11/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/11/2023

Σελίδα: 21

Εκπτώση φόρου έως 16.000 ευρώ για ανακαινίσεις ακινήτων

*Σε ποιες περιπτώσεις «σπάει»
η φορολόγηση με τεκμαρτό εισόδημα*

Τη μονιμοποίηση της έκπτωσης φόρου για ανακαινίσεις ακινήτων προβλέπει, μεταξύ άλλων, το φορολογικό νομοσχέδιο που δόθηκε χθες σε δημόσια διαβούλευση. Μάλιστα η έκπτωση θα είναι διπλάσια σε σχέση με το ισχύον καθεστώς και θα κατανέμεται ισόποσα σε περίοδο πέντε ετών, με ανώτατο συνολικά όριο δαπάνης τις 16.000 ευρώ. Επίσης δεν αφορά μόνο τις παρεχόμενες

υπηρεσίες, αλλά και την αγορά αγαθών. Παράλληλα, έχουν αυξηθεί οι περιπτώσεις που μπορεί να παρακαμφθεί ο νέος τρόπος φορολόγησης των επαγγελματιών, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν συγκεκριμένοι πραγματικοί λόγοι που οδηγούν προς αυτή την κατεύθυνση, δηλαδή είναι μαχητός ο τεκμαρτός τρόπος προσδιορισμού του εισοδήματος. **Σελ. 23**

4. ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 15/11/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/11/2023

Σελίδα: 23

Τετάρτη 15 Νοεμβρίου 2023

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ • 23

Ποιοι γλιτώνουν τη φορολόγηση βάσει τεκμαρτού εισοδήματος

Σε δημόσια διαβούλευση οι αλλαγές για τους ελεύθερους επαγγελματίες

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Νέες εξαιρέσεις, σε σχέση με αυτά που είχαν ανακοινωθεί πριν από 15 ημέρες, από τον τεκμαρτό τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματος προσέθεσε το οικονομικό επιτελείο στο σχέδιο νόμου που δόθηκε χθες σε δημόσια διαβούλευση. Παράλληλα, έχουν αυξηθεί οι περιπτώσεις που μπορεί να παρακαμφθεί ο νέος τρόπος φορολόγησης των επαγγελματιών υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν συγκεκριμένοι πραγματικοί λόγοι που οδηγούν προς αυτή την κατεύθυνση, δηλαδή είναι μακρτός ο τεκμαρτός τρόπος προσδιορισμού του εισοδήματος. Είναι εξαιρετικά πιθανόν η κυβέρνηση να προχωρήσει και σε επιπλέον αλλαγές πριν το σχέδιο νόμου κατατεθεί στη Βουλή και ανάλογα με τα σκόλια - προτάσεις των φορέων και των επαγγελματιών. Με βάση όσα προβλέπονται στο σχέδιο νόμου από την εφαρμογή του νέου τρόπου φορολόγησης του εισοδήματος εξαιρούνται ή μειώνονται τα τεκμήρια για:

- Επαγγελματίες που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του 80%.
- Επαγγελματίες που ασκούν δραστηριότητα και έχουν την κύρια κατοικία σε οικισμό με πληθυσμό έως 500 κατοίκους και σε νησιά με πληθυσμό κάτω από 3.100 μειώνεται κατά 50%.

Επιπλέον, συνυπολογίζονται τυχόν εισοδήματα από μισθούς, συντάξεις ή από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα για την κάλυψη του τεκμηρίου. Για παράδειγμα, αν το τεκμήριο είναι επαγγελματία προσδι- ορίζεται στις 12.000 ευρώ και ο ίδιος έχει εισόδημα από μισθούς ύψους 7.000 ευρώ, το τεκμήριο μειώνεται στις 5.000 ευρώ (12.000-5.000).

Ακόμα εξαιρούνται οι υφιστάμενες μονοπρόσωπες επιχειρήσεις. Αντίθετα εντάσσονται οι νέες μονοπρόσωπες που θα σταθούν από ελεύθερους επαγγελματίες που θα συνεχίσουν την ίδια δραστηριότητα.

Πότε είναι μακρτός

Οι φορολογούμενοι μπορούν να αμφισβητήσουν το τεκμήριο στις περιπτώσεις ιδίως που:

- α) Υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.
- β) Είναι φυλακισμένοι.
- γ) Νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική.

Εξαιρείται, μεταξύ άλλων, οι υφιστάμενες μονοπρόσωπες επιχειρήσεις.

δ) Βρίσκονται σε αδυναμία άσκησης δραστηριότητας λόγω εγκυμοσύνης ή λοκείας με βάση την εργατική νομοθεσία.

ε) Έχουν αποδεδειγμένα πληγει από εκτεταμένες φυσικές καταστροφές που κατέστησαν αδύνατη, συνολικά ή μερικά, την άσκηση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

στ) Τελούν υπό ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ατομικής τους επιχείρησης ή της άδειας άσκησης επαγγελματίών τους.

ζ) Τελούν υπό απαγόρευση λειτουργίας του καταστήματος ή άλλου χώρου άσκησης της δραστηριότητας σε εφαρμογή αποφάσης δημόσιας αρχής για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας ή άλλου λόγου που υποχρεώνει το δημόσιο συμφέρον.

η) Προσκομίζουν στοιχεία από τα

Επαγγελματίες με 6 έτη λειτουργίας (τεκμαρτό €10.920)

Φορολογητέο εισόδημα	ΦΟΡΟΛ. ΧΡΗΣΗ 2022		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
3.000	270	920	1.102,4	1.589,9	72,8%
5.000	450	1.100	1.102,4	1.589,9	44,5%
10.000	900	1.550	1.102,4	1.589,9	2,6%
15.000	2.000	2.650	2.000,0	2.325,0	-12,3%
20.000	3.100	3.750	3.100,0	3.425,0	-8,7%

Επαγγελματίες με 10-12 έτη λειτουργίας (τεκμαρτό €13.104)

Φορολογητέο εισόδημα	ΦΟΡΟΛ. ΧΡΗΣΗ 2022		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
3.000	270	920	1.582,88	2.070,38	125,0%
5.000	450	1.100	1.582,88	2.070,38	88,2%
10.000	900	1.550	1.582,88	2.070,38	33,6%
15.000	2.000	2.650	2.000,00	2.325,00	-12,3%
20.000	3.100	3.750	3.100,00	3.425,00	-8,7%

Επαγγελματίες με 7-9 έτη λειτουργίας (τεκμαρτό €12.012)

Φορολογητέο εισόδημα	ΦΟΡΟΛ. ΧΡΗΣΗ 2022		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
3.000	270	920	1.342,64	1.830,14	98,9%
5.000	450	1.100	1.342,64	1.830,14	66,4%
10.000	900	1.550	1.342,64	1.830,14	18,1%
15.000	2.000	2.650	2.000,00	2.325,00	-12,3%
20.000	3.100	3.750	3.100,00	3.425,00	-8,7%

Επαγγελματίες με 12+ έτη λειτουργίας (τεκμαρτό €14.196)

Φορολογητέο εισόδημα	ΦΟΡΟΛ. ΧΡΗΣΗ 2022		ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2023		ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
3.000	270	920	1.823,12	2.310,62	151,2%
5.000	450	1.100	1.823,12	2.310,62	110,1%
10.000	900	1.550	1.823,12	2.310,62	49,1%
15.000	2.000	2.650	2.000,00	2.325,00	-12,3%
20.000	3.100	3.750	3.100,00	3.425,00	-8,7%

Τι θα υπολογίζει η εφορία

Για τον υπολογισμό της φορολογίας των επαγγελματιών θα λαμβάνονται υπ' όψιν:

- α) Ο εκάστοτε ισχύων κατώτατος μισθός προσαυξημένος κατά 10% για κάθε 3 χρόνια δραστηριότητας μετά την πρώτη εξεστία ή ο ανώτερος ετήσιος μισθός που ο επαγγελματίας καταβάλλει σε υπάλληλό του. Λαμβάνεται υπόψη το μεγαλύτερο από τα δύο ποσά με ανώτατο όριο σε κάθε περίπτωση τις 30.000 ευρώ. Οι νέοι επαγγελματίες θα έχουν τις ακόλουθες μειώσεις της ελάχιστης αμοιβής: 100% για τα τρία πρώτα χρόνια, 67% για τον 4ο χρόνο και 33% για τον 5ο χρόνο. Τον 6ο χρόνο το τεκμαρτό εισόδημα θα ανέρχεται στις 10.920 ευρώ, τα έτη 7-9 το τεκμαρτό θα φθάσει στις 12.012 ευρώ, τα έτη 10-12 στις 13.104 ευρώ και πάνω από 12 έτη, 14.196 ευρώ.
- β) Η ελάχιστη αμοιβή, η οποία προσαυξάνεται επίσης με δύο τρόπους:
  - Με ένα ποσό ίσο με το 10% του ετήσιου κόστους μισθοδοσίας (μισθός, εργοδοτικές εισφορές, παροχές σε είδος) του προσωπικού που ο αυτοαπασχολούμενος απασχολεί στην επιχείρησή του, με ανώτατο όριο τις 15.000 ευρώ.
  - Με ένα συντελεστή όταν ο ετήσιος τζίρος του αυτοαπασχολούμενου είναι σημαντικά μεγαλύτερος από τον μέσο όρο του ετήσιου τζίρου του ΚΑΔ: - 35% για όσους ο ετήσιος τζίρος είναι μεγαλύτερος του 100% του μέσου όρου του ετήσιου τζίρου του ΚΑΔ των μεγαλύτερων εσόδων, 70% για όσους είναι μεγαλύτερος του 150%, 100% για όσους είναι μεγαλύτερος του 200%, με ανώτατο όριο τις 50.000 ευρώ.

οποία αποδεικνύεται ότι για λόγους ανωτέρας βίας δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σε κάθε περίπτωση ο φορολογούμενος οφείλει να προσκομίσει τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών

του. Η φορολογική διοίκηση ελέγχει την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων και μειώνει ανάλογα το ελάχιστο ετήσιο κέρδος, στο οποίο αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία.

Μείωση προκαταβολής

Τη μείωση κατά 50% της προκαταβολής φόρου για τα εισοδήματα του 2023 που θα δηλωθούν το 2024 μόνο για τους επαγγελματίες που θα φορολογηθούν με το τεκμαρτό εισόδημα προβλέπει το σχέδιο νόμου. Πρόκειται για μεταβατική διάταξη που θα ισχύσει μόνο για το 2024. Ειδικότερα, το ν/ο προβλέπει τις παρακάτω αλλαγές:

1. Θεσπίζεται το ελάχιστο τεκμαρτό κέρδος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και η μείωση κατά 50% του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, που δηλώνουν εισοδήματα υψηλότερα από το τεκμήριο, ενώ για όσους δηλώνουν χαμηλότερα εισοδήματα, το τέλος μειώνεται κατά 25%.
2. Ορίζεται μεταβατική διάταξη με την οποία οι επαγγελματίες που θα φορολογηθούν για τα φετινά (2023) εισοδήματα με το τεκμήριο, θα πληρώσουν το 2024 μειωμένη κατά 50% προκαταβολή φόρου. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του σχεδίου νόμου, αυτά κέρδη από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας φορολογικού έτους 2023 προσδιορίζονται με τεκμαρτό τρόπο και υπερβαίνουν το δηλωθέν, η προκαταβολή φόρου μειώνεται για το έτος 2024 κατά το ήμισυ.

3. Για την αντιμετώπιση καταχρηστικών ενεργειών ορίζεται ότι φορολογούμενος που διακρίπτε το ελεύθερο επάγγελμα και συμμετέχει ως μοναδικός μέτοχος ή εταίρος σε μονοπρόσωπη εταιρεία που ασκεί την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα, μπορεί να φορολογείται (τα στοιχεία θα προκύψουν έπειτα από έλεγχο) με το τεκμήριο αν από τη σύγκριση των φόρων στις δύο περιπτώσεις προκύπτει μικρότερη φορολογική επιβάρυνση.
4. Για τους επαγγελματίες που δηλώνουν ζημιές και φορολογούνται με το τεκμήριο, προβλέπεται ότι οι ζημιές δεν μεταφέρονται για να συμπληρωθούν με τα κέρδη επόμενων ετών.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

5. ΓΕΡΝΑΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΘΑ ΜΕΙΩΘΕΙ ΕΩΣ ΚΑΙ 10% ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2050

Μέσο: . . . . . ΤΥΠΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 14/11/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 15/11/2023

Σελίδα: 1

«Γερνάει» η Ελλάδα: Ο πληθυσμός θα μειωθεί έως και 10% μέχρι το 2050

Ειδικοί προειδοποιούν
ότι οδεύουμε προς
έναν εκρηκτικό συνδυασμό
«γήρανσης» και
«υπεργηρίας» σε
περισσότερους από 1 στους 4
νομούς της χώρας μας

ΣΕΛ 4

«Γερνάει» η Ελλάδα:

Ο πληθυσμός θα μειωθεί έως και 10% μέχρι το 2050

Ειδικοί προειδοποιούν ότι οδεύουμε προς έναν εκρηκτικό συνδυασμό «γήρανσης» και «υπεργηρίας» σε περισσότερους από 1 στους 4 νομούς της χώρας μας

Με βάση τα στοιχεία της πρόσφατης απογραφής (2021) το 50% του πληθυσμού της χώρας μας είναι συγκεντρωμένο στο 4,3% της επικράτειας και το 80% στο 25,2% (το 1951 τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 13,4% και 55,3%). Τελευταίοντα το 2021 σε επίπεδο των Δημοτικών Ενότητων, 277 από τις 6.138 (δηλ. το μόνις το 4,5% του συνόλου τους) συγκεντρώνουν 80% του πληθυσμού, ενώ 23 από αυτές παρουσιάζουν πυκνότητες άνω των 10.000 ατόμων/τ.χλμ. και 4 που υπερβαίνουν τις 20.000 άτομα/τ.χ. (το 1951, στο αντίστοιχο επίπεδο, 2.179 από τους 5.795 ΟΤΑ -το 37% του συνόλου- συγκεντρώναν το 80% του πληθυσμού και μόνις 8 είχαν πυκνότητες άνω των 10.000 ατόμων/τ.χλμ.).

Πρόκειται για κάποια από τα στοιχεία και συμπεράσματα που αναφέρονται στο 46ο τεύχος της σειράς «Δημογραφικά Νέα» με θέμα «Δημογραφικές ανισότητες και Εθνικό Σχέδιο Δράσης», ένα νηολικό δελτίο του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Ανalύσεων του Παν. Θεσσαλίας. Η εξαιρετικά άνιση κατανομή στον χώρο και η έντονη αστικοποίηση είναι μία μόνον όψη των υφιστάμενων ανισοτήτων. Οι συγγραφείς του άρθρου (οι καθηγητές Βίκυρος Κοτσαλιάς και ο Βασίλης Παπαός που συνεργάζονται στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από το ΕΛΙΑΔΕΚ ερευνητικού Προγράμματος «Δημογραφικά Προτάγματα στην Έρευνα και Πρακτική στην Ελλάδα», δίνουν ακόμη τρία παραδείγματα των «δημογραφικών ανισοτήτων»: την έντονα διαφοροποιημένη ανάμεσα στις δύο τελευταίες απογραφές μεταβολή (λόγος γεννήσεων/προς θανάτους) στην προ της επιδημίας περίοδο, καθώς και τις σημαντικές αποκλίσεις των νομών από τον εθνικό μέσο όρο ως προς τη δημογραφική γήρανση.

Ειδικότερα, οι δύο συγγραφείς αναλύοντας τα στοιχεία των τελευταίων απογραφών επικεντρώνονται στις μεταβολές του ανάμεσα στο 2001 και το 2021 τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Αναφέρονται στη μελέτη τους ότι ενώ πληθυσμιακά μειώθηκε κατά 3,1% σε εθνικό επίπεδο οι αποκλίσεις από τον μέσο από όρο είναι συνταρακτικές καθώς σε επίπεδο Δημοτικών Ενότητων (ΔΕ) το εύρος των μεταβολών κινείται από -3% έως +19%. Παρόλοτι δεν για να αναδείξουν τις σημαντικές χωρικές διαφοροποιήσεις και κάποια ενδιαφέροντα στοιχεία καθώς στο 62,5% των ΔΕ η μείωση ήταν μεγαλύτερη του 5%, σε μια στις δύο (493/1034) μεγαλύτερη του 10% και στο ένα πέμπτο (1/5) μεγαλύτερη

ακόμη και του 20%!

Εξετάζοντας οι ίδιοι στη συνέχεια το φυσικό ισοζύγιο στην προ της COVID-19 εξετία (2014-2019) αναφέρουν ότι, ενώ σε εθνικό επίπεδο αντιστοιχούσαν 1,3 θάνατοι ανά γέννηση, στις Δημοτικές Ενότητες είχαμε από 0,5 έως και περισσότερους από 16: στο 38% των ΔΕ είχαμε περισσότερους από 3 θανάτους/γέννηση, στο ένα τέταρτο (1/4) περισσότερους από 4 και στο 18% περισσότερους και από 5 θανάτους ανά γέννηση!

Σημαντικά ανισότητες καταγράφονται όμως και στη γήρανση του πληθυσμού. Οι ερευνητές στηρίζονται στις εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ σε επίπεδο νομού για το 2020, διαπιστώνουν ότι, ενώ σε εθνικό επίπεδο το ποσοστό των 65 ετών και άνω ανέρχεται 22,5% και από των 85 ετών και άνω στο 3,6%, εντούτοις, κάτω από τους εθνικούς αυτούς μέσους όρους υποκρίπτονται και εδώ σημαντικές διαφοροποιήσεις: ενώ σε

εθνικό επίπεδο οι 65 και άνω αποτελούν το 22,5%, 10 νομοί «προπορεύονται» έχοντας το 28% ενώ σε δύο από αυτούς η αναλογία υπερβαίνει ακόμη και το 30% (το ποσοστό δηλ. των 65 και άνω στους δύο αυτούς νομούς είναι ήδη το 2020 υψηλότερο και από το αναμενόμενο σε εθνικό επίπεδο το 2050, δηλαδή μετά από τριάντα χρόνια).

Η εξέταση τέλος του ειδικού βάρους των 85 ετών και άνω στους 65 ετών και άνω αναδεικνύει και 'αυτούς μια άλλη διαίσθηση, αυτήν της «γήρανσης μέσα στη γήρανση» καθώς το 2020, σε εθνικό επίπεδο αντιστοιχούν λίγο λιγότερα από 16 άτομα ηλικίας 85+ σε 100 άτομα ηλικίας 65+, σε 15 νομούς με πληθυσμό που εγγίζει συνολικά το ένα εκατομμύριο το 2020 (το 9% του συνόλου) στο 25,5% της επικράτειας) αντιστοιχούν περισσότερα από 18, σε τέσσερις δε από αυτούς (Λακωνία, Αρκαδία, Φωκία και Ευρυτανία) περισσότερα από 20.

Οι τέσσερις αυτοί νομοί αναφέρονται οι δύο συγγραφείς

έχουν ήδη υπερβεί 30 χρόνια νομότερα την αναμενόμενη αναλογία σε εθνικό επίπεδο για το 2050, ενώ άλλοι 11 αναμένεται να την ξεπεράσουν πολύ σύντομα. Οδίσουμε, επομένως, προς έναν εκρηκτικό συνδυασμό «γήρανσης» και «υπεργηρίας» σε περισσότερους από 1 στους 4 νομούς της χώρας μας, με αποτέλεσμα σύντομα (πολύ πριν από το 2050) να έχουμε μια ομάδα νομών όπου το 1/3 του πληθυσμού τους θα είναι 65 ετών και άνω, ενώ ταυτόχρονα το 1/4 εξ αυτών θα είναι «υπεργηροί».

Μιλώντας στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο κ. Κοτζιάς, τόνισε:

«Η σύζηση γήρο από το «δημογραφικό» επικεντρώνεται συνήθως στις εξβλίξεις σε εθνικό επίπεδο και ελάχιστα μας προβληματίζουν οι σημαντικές, σε χειρότερα επίπεδα, αποκλίσεις από τους εθνικούς μέσους όρους. Ένα Έθνικό Σχέδιο για το Δημογραφικό» όμως, δεν θα πρέπει να λάβει υπόψη μόνον το σύνολο των ανισοτήτων του, αλλά και τις σημαντικές χωρικές διαφοροποιήσεις.

Ανεξάρτητα από το πόσο θα μειωθεί έως το 2050 ο πληθυσμός μας (από 5% έως 10%, ανάλογα κυρίως του μεταναστευτικού ισοζυγίου, με σχεδόν το 1/3 να είναι 65 ετών και άνω), τα ποσοστά μείωσης θα είναι πολύ υψηλότερα σε ένα μεγάλο τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας από αυτά των μητροπολιτικών περιοχών της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης καθώς και των άλλων μεγάλων αστικών κέντρων (και, προφανώς, και από αυτά του βορείου τμήματος της Κρήτης και των νησιών του Νοτίου Αιγαίου). Αυτό θα οδηγήσει, αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα, στην περαιτέρω πληθυσμιακή συρρίκνωση ενός μεγάλου τμήματος της επικράτειας και στην επιτάχυνση της γήρανσής του (σε ποσοστό δηλ. ηλικιωμένων πολύ υψηλότερα του μέσου εθνικού όρου).

Η οποιαδήποτε δε ανόρθωση της γονιμότητας (η αύξηση δηλαδή του μέσου αριθμού παιδιών στις νεότερες γενιές), ακόμη και αν επιτυγχάνει, δεν θα αποτρέψει τη ταχέως τη μείωση του πληθυσμού πληθώρας δήμων, καθώς η απουσία νέων δεν θα επιτρέψει να ανακαταλη η μείωση των γεννήσεων και η αυξανόμενη γήρανση την αύξηση των θανάτων. Θα έχουμε έτσι όλο και περισσότερους θανάτους ανά γέννηση, και κινείται μειονοτατικό ισοζύγιο, όσο βρακό και αν είναι, δεν πρόκειται να ανακόψει την φθίνουσα πορεία πολλών δήμων της χώρας μας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την οικοδομική, κοινωνική και εδαμική μας συζηση».

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ